

INTERVENCIÓ DE MIQUEL ICETA EN EL FÒRUM EUROPA – TRIBUNA CATALUNYA (22.09.16)

Molt bon dia a tothom,

Moltes gràcies per haver vingut a escoltar-me.

Gràcies al Fòrum Europa i als patrocinadors per fer possible aquest esmorzar-col·loqui.

Les meves primeres paraules han de ser d'agraïment a Jordi Hereu. D'agraïment per haver-me volgut presentar i per les amables paraules que m'ha dedicat. Heu de disculpar-lo perquè l'amistat que ens uneix l'ha fet potser exagerar una mica. Però m'omple d'orgull que hagi estat precisament Jordi Hereu qui m'hagi presentat avui aquí, en l'inici d'un curs polític decisiu per Catalunya.

Vull també saludar la presència de la presidenta del Parlament amb qui m'uneixen tantes diferències amanides per un gran respecte institucional.

Saludo el president Montilla, el president del PSC, Angel Ros, el meu predecessor Pere Navarro. La consellera Meritxell Borràs.

Saludo també Miquel Valls, president de la Cambra de Comerç, Joan Carles Gallego de Comissions Obreres, Lluís Franco, president del Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya, els companys Lluís Rabell i Joan Coscubiela. Jordi Turull, president del grup parlamentari de Junts pel Sí. Enric Millo, portaveu del grup del PPC. Anna Balletbò, presidenta de la Fundació Internacional Olof Palme. I molts companys i companyes del partit que resultaria molt llarg de mencionar però que vull resumir en Antonio Balmón, Meritxell Batet, Jaume Collboni i Núria Marín.

Intentaré fer una intervenció tan breu com sigui possible per facilitar el col·loqui i la centraré en les cruïlles a les que ens enfrontem en la política catalana i espanyola i en la relació entre Catalunya i la resta d'Espanya.

Els exposaré com veig les coses, però ja els aviso que no esperin solucions màgiques ni falses dreceres a cap dels problemes que assenyalaré. Massa solucions màgiques i massa dreceres ens han fet perdre ja massa temps.

Començo per la política espanyola.

I ho vull fer sense embuts ni subterfugis. Passi el que passi diumenge al País Basc i a Galícia, a partir de dilluns cal explorar la formació d'una majoria i d'un govern de canvi i progressista a Espanya. Cal explorar totes les possibilitats.

No comparteixo la idea de que 'per responsabilitat', els socialistes hem de deixar governar Mariano Rajoy. Ans el contrari, per responsabilitat hem d'intentar substituir-lo.

No he sabut trobar cap raó per afavorir la continuïtat de Mariano Rajoy i del PP. No mentre hi hagi la possibilitat de substituir-los.

Deixi'm que ràpidament els doni els tres principals motius que ens mouen a treballar per l'alternativa.

El primer motiu, només cal mirar la nostra societat, el nostre entorn, familiars, amics i coneguts per veure com ha afrontat el PP la crisi econòmica. Qui ha guanyat amb la crisi i qui ha sortit perdent. Amb el PP acabarem de sortir de la crisi, sí, però amb una societat més desigual, amb més exclusió, amb més pobresa. Nosaltres volem una sortida de la crisi ben diferent, volem una societat més cohesionada, amb més oportunitats i millor repartides.

El segon motiu, és la necessitat d'una profunda i urgent regeneració democràtica. El que avui sabem ja del PP i de Mariano Rajoy en aquest terreny hauria de ser suficient per no donar detalls. L'intent d'anomenar l'ex-ministre Soria com a directiu del Banc Mundial m'excusa de donar més exemples.

No vull pensar com ens haguéssim sentit els socialistes si després d'haver facilitat la investidura de Mariano Rajoy ens haguéssim trobat amb això. I ningú no pot assegurar que sigui el darrer episodi perquè, precisament, el problema és que Mariano Rajoy no pensa en termes de regeneració democràtica sinó d'estricta conveniència partidista. I la corrupció i les irregularitats tenen profundes arrels en el PP.

I el tercer motiu, és que amb el PP es poden trencar la nació espanyola i la nació catalana. Per a nosaltres la nació no són la història, les institucions o els símbols. Tot això cal respectar-ho però no és el que constitueix la nació. La nació és la gent i la forma en què s'articula el consens per garantir la convivència en societat de manera que aquesta pugui acollir la pluralitat dels ciutadans i dels seus sentiments de pertinença.

El PP trenca la cohesió que proporciona aquest consens que cal conrear de forma permanent, aquest consens que el PP menysprea quan vol imposar la seva visió als altres. Amb el PP s'han agreujat fins a límits mai vistos els problemes d'articulació territorial entre les diferents nacions, nacionalitats i regions que integren Espanya. Ha trencat tot els consensos i es nega a cercar-ne de nous. Alguns em diran que el PP no és l'únic responsable. I és cert, però qui té més capacitat per afrontar aquest problema i no ho fa n'acaba sent el principal responsable.

Hi ha qui diu que l'alternativa al PP és un 'lío'. I jo no dic que sigui senzill. El que dic és que si fa un temps el problema era el bipartidisme, ara el problema és trobar en un mapa polític més fragmentat, els acords necessaris per tirar endavant.

Recordin Portugal. El partit conservador, que estava al govern, va guanyar les eleccions amb el 38,5% dels vots i el 45% dels escons. Però, contra tot pronòstic, gràcies a un acord entre el Partit Socialista, el Partit Comunista i el Bloco d'Esquerda, es va formar un govern alternatiu presidit per Antonio Costa que, curiosament, havia obtingut 85 escons. Un govern sòlid que va reduint el dèficit públic i té una qualificació estable a les agències de *rating*.

Dic això també perquè alguns diuen que el procés d'ajustament de l'economia serà molt dur i seria millor que el fes el PP. Personalment estic radicalment en contra d'aquest plantejament. Penso en la gent que ens ha donat suport, penso en la gent que més ens necessita, i no vull desentendre'm d'una situació per dura que sigui. Som, sobretot, gent responsable.

Sé que hi ha gent espantada per un eventual acord PSOE-Podemos, molts també estaven espantats pels governs catalanistes i d'esquerres... I analitzats amb objectivitat i perspectiva, la gestió dels governs Maragall i Montilla no és gens menyspreable. Comparin els indicadors de

deute públic, llistes d'espera, atur, precarietat laboral, increment del nombre de mossos, mestres i metges, inversió, equipaments socials de tota mena, etc. Ja sé que se'ls va dir el Dragon Khan, però ningú no sabia el que vindria després. I després han vingut governs que no presenten els pressupostos a temps i que fins i tot són incapaços d'aprovar-los...

Per tant, no només cal rebutjar els temors i els prejudicis sobre els governs d'esquerres (que a més no sabem si seran en forma de governs de coalició o d'acord parlamentari com el portuguès) sinó que estic convençut que un govern d'aquestes característiques podria tenir una acció francament positiva no només pel benestar material de la gent sinó en termes de solvència i també de reequilibri de forces a nivell europeu.

Malauradament hem de recordar que la imatge del govern Rajoy a nivell europeu no és precisament bona, ni per solvent, ni per capacitat d'influència.

Un eventual govern de canvi, un govern progressista tindria altres conseqüències positives perquè hauria de sustentar-se en una majoria plural que faria retornar al Congrés dels Diputats la centralitat en el nostre sistema institucional i que obligaria a practicar una política de pactes i de recerca permanent de consensos que acabaria per recuperar la confiança en la política i per permetre la construcció d'un projecte comú pel conjunt dels espanyols.

No veig ni a Rajoy ni al PP capaços d'això.

Per tant, i resumint:

- No a facilitar un govern del PP
- Sí a intentar un govern progressista que, a més, d'encarar la sortida de la crisi econòmica i social d'una manera diferent, abordi sense complexes ni dilacions la reforma de la Constitució i les reformes legals necessàries que necessita Espanya per a renovar els seus consensos territorials.

Parlaré ara de política catalana, si és que es poden deslligar aquests dos àmbits...

Fa gairebé un any deia en una conferència al Col·legi d'Advocats que el problema català, és a dir, el problema de com articular la relació entre Catalunya i la resta d'Espanya (com diem els federalistes i els autonomistes) o entre Catalunya i Espanya (com diuen els independentistes) és un problema espanyol, no català, no només català. Com deia el president Montilla, és EL problema espanyol. I com a problema espanyol no té solució catalana unilateral possible.

Fins i tot suposant (que ja és molt suposar) que des de les institucions catalanes es tingués (que no es té) la força moral, legal i física suficient per imposar una decisió unilateral, el problema no té solució factible, solució raonable i solució acceptable majoritàriament a la societat espanyola (i tampoc a la pròpia societat catalana) i, per descomptat, a nivell europeu i internacional, sense un pacte entre les institucions catalanes i les institucions espanyoles.

Per això entenc els dubtes que generen la DUI, el RUI i les diferents i contradictòries propostes que es van fent. Perquè no hi ha solució unilateral. Nosaltres portem avisant fa anys d'això.

I, a sobre, el plebiscit que alguns van plantejar el 25 de setembre del 2015, es va perdre precisament en els termes en que s'havia plantejat.

Es fa, doncs, molt difícil entendre el joc de despropòsits en que s'està instal·lant la política catalana. Mentre es diu que el Tribunal Constitucional ja no té autoritat a Catalunya, no es deixa de presentar-hi al·legacions i recursos. Mentre es parla de desconexió, es reivindiquen les connexions. Connexions energètiques, d'aigua, ferroviàries, totes elles imprescindibles. Es promouen lleis de desconexió que no desconnecten i aquesta magna obra legislativa sembla que ha de culminar en una llei de transitorietat jurídica que no s'aguantarà per enlloc, per no respectar cap mena de lògica jurídica ni institucional en un Estat de dret. Això sí, si el Tribunal Constitucional l'anul·la direm que unes noves eleccions al Parlament serviran per ressuscitar-la d'entre els morts.

No hi ha solució unilateral possible, com no es pot trobar una solució simple a un problema complex, descomptades les solucions màgiques habituals en el món de la fantasia, però inexistents en el món real.

Ho vull dir sense embuts, portem ja, pel cap baix, 4 anys perduts. No estem ni un procés de transició nacional, ni en una desconexió progressiva, ni en la fase post-autonòmica, ni en la fase quasi-sobirana, ni en la pre-independent. Ni una sola competència més, ni més recursos, ni més inversions, ni més grans projectes, ni cooperació entre administracions, ni nou finançament, ni res de res. Això sí, cada dia afirmem estar més a la vora del gran moment en que tot se solucionarà per art de màgia. I sinó, anirem a unes noves eleccions que, aquestes sí, seran la porta d'entrada al paradís a la terra.

Les solucions fàcils, gairebé màgiques, estan en boca de molts responsables polítics a molts països:

Si hi ha un problema de refugiats o d'immigrants: tancarem les fronteres.

Si el radicalisme islàmic s'estén: prohibirem el burquini.

Si s'ha disparat el deute: no el pagarem.

Si no m'agrada el govern del PP: marxem d'Espanya.

Algú pensa que amb solucions fàcils i formules màgiques solucionarem els problemes?

Per cert, obro parèntesi, si no ens agrada el govern del PP, perquè no fem per canviar-lo? O és que condicionem les investidures a condicions impossibles per garantir que segueixi el govern del PP i així tenir arguments en favor de la independència? Tanco parèntesi.

Torno a l'absència de solucions fàcils. Si no hi ha solucions fàcils, ens queden les complexes. Les que són fruit del diàleg, la negociació i el pacte. Les solucions federals, vaja. Les que han definit el catalanisme polític al llarg de més d'un segle. Les que ens han proporcionat els períodes més llargs d'autogovern i de progrés de la nostra història, les que han fet que gaudim avui de la major capacitat de decisió sobre les nostres vides que mai s'hagi tingut a Catalunya.

Hi ha qui pensa que hem de canviar de paradigma, que podem llençar per la finestra el llegat del catalanisme per substituir-lo per un tot o res impossible, això sí amb molta èpica, conceptes nous i paraules buides. Perquè tenim pressa, el món ens mira i ja estem a punt.

Nosaltres seguirem defensant el nostre projecte federal i la via del diàleg, la negociació i el pacte. La única via raonable i possible per establir un marc en el qual es puguin resoldre d'una manera acordada, mitjançant mecanismes coneguts, acceptats i respectats, els inevitables problemes que es produeixen quan conviuen diferents nivells de govern. I, ben segur, seguirem alertant contra els riscos de divisió, els perills de dreceres que situïn les institucions catalanes fora de la legalitat o les falses promeses que són garantia de futures frustracions.

En els propers mesos, es poden accentuar alguns elements que han caracteritzat la política catalana els darrers anys: uns fulls de ruta en constant evolució incapaços d'assolir els objectius que es proposen, una retòrica que amaga el fracàs i el temps perdut i, tal vegada, un augment de la polarització.

Potser augmentarà la pressió per estigmatitzar els que no combreguem amb el dogma 'processista', els que no creiem en solucions miraculoses, els que fins i tot diem que els referèndums de la meitat més un poden no ser l'eina més adequada i més després de veure algunes experiències ben recents.

No abandonarem la nostra via ni ens deixarem arrossegar per estratègies d'altres.

Entre d'altres coses perquè ja hem patit prou els efectes de la polarització. I els hem vist també en altres. Ha desaparegut CiU, no m'estendré en les dificultats d'Unió, tampoc no entraré en l'actual situació del partit que abans es deia Convergència, però sí constataré l'existència d'un espai polític catalanista però no independentista que avui se sent orfe.

No volem afegir confusió a la situació ja prou convulsa del nostre panorama polític. Nosaltres seguirem sense participar en manifestacions de les que no compartim els objectius, no farem jocs de mans per no definir-nos, ni deixarem d'emetre opinions i vots coherents amb el nostre plantejament encara que això ens pugui portar a situacions incòmodes. Ens hem acostumat a anar contracorrent. Creiem que el temps ens ha donat més raons de les que ens ha tret. Fins i tot quan sentim que l'únic que separava els governs de Catalunya i d'Espanya a la consulta del 9-N era la celebració o no d'una roda de premsa per anunciar els resultats.

El ja esmentat Dragon Khan del govern catalanista i d'esquerres era un joc de nens comparat amb el que veiem avui. En els 7 anys de governs tripartits, mai es va haver de recórrer a una qüestió de confiança, ni els legislatures es comptaven per mesos en comptes de per anys.

Deixi'm que els digui una cosa respecte al PSC per acabar. Perquè un PSC ha fort ha estat garantia de progrés pel nostre país. Recordem els anys de la transició, les eleccions del 77, el retorn del president Tarradellas, la Constitució del 78, l'Estatut del 79, els ajuntaments democràtics del 79, el canvi a Espanya del 82 i també el del 2004, els Jocs Olímpics, els governs catalanistes i d'esquerres del 2003 al 2010, l'Estatut del 2006 que, desgraciadament va ser malmès per la Sentència del Tribunal Constitucional. Els períodes de més autogovern i major progrés del nostre país han coincidit amb els períodes d'un PSC fort.

No els estranyarà, doncs, que aquest sigui el meu nord per seguir impulsant el meu partit en el camí de reconstruir el nostre projecte, i de mantenir-lo sempre al servei dels ciutadans i ciutadanes de Catalunya. Em poso a la seva disposició per aprofundir en aquests i en altres temes en el col·loqui. Moltes gràcies.